

VT: 2.Moos. 3:9-15

UT: Ilm. 1:9-18

Evankeliumi: Mark. 9:2-8

2. Ja kuuden päivän kuluttua Jeesus otti mukaansa Pietarin ja Jaakobin ja Johanneksen ja vei heidät erilleen muista korkealle vuorelle, yksinäisyyteen. Ja hänen muotonsa muuttui heidän edessään; 3. ja hänen vaatteensa tulivat hohtaviksi, niin ylen valkoisiksi, ettei kukaan vaateenvalkaisija maan päällä taida semmoiseksi valkaista. 4. Ja heille ilmestyivät Elias ynnä Mooses, ja nämä puhuivat Jeesuksen kanssa. 5. Niin Pietari rupesi puhumaan ja sanoi Jeesukselle: ”Rabbi, meidän on tässä hyvä olla; tehkäämme siis kolme majaa, sinulle yksi ja Moosekselle yksi ja Eliaalle yksi”. 6. Sillä hän ei tiennyt, mitä sanoa, koska he olivat peljästyksissään. 7. Ja tuli pilvi, joka peitti heidät varjoonsa, ja pilvestä kuului ääni: ”Tämä on minun rakas Poikani; kuulkaa häntä”. 8. Ja yhtäkkiä, kun he katsahivat ympärilleen, eivät he enää nähneet ketään muuta kuin Jeesuksen, joka yksinänsä oli heidän kanssaan.

P: Tämä on pyhä evankeliumi!

S: Ylistys sinulle Kristus!

*Siunaus: Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!*UKK**I JOHDANTO**

Kirkastussunnuntaina luonnollisestikin kuullaan joka vuosi jostakin evankeliumista kertomus Jeesuksen kirkastumisesta. Nyt me kuulumme, mitä Markus on evankeliumissaan kertonut ja voimme pitää sitä samalla myös apostoli Pietarin todistuksena. Pietari tosin kertoo tästä tapahtumasta myös toisessa kirjeessään: *”Me olimme omin silmin nähneet hänen valtasuuruutensa. Sillä hän sai Isältä Jumalalta kunnian ja kirkkauden, kun tältä ylhäisimmältä kirkkaudelta tuli hänelle tämä ääni: ”Tämä on minun rakas Poikani, johon*

minä olen mielistynyt”. Ja tämän äänen me kuulumme tulevan taivaasta, kun olimme hänen kanssaan pyhällä vuorella.¹”

Jeesushan kielsi opetuslapsia kertomasta tätä kenellekään. Vasta kun risti ja ylösnousemus toi kaikki Jeesuksen elämän vaiheet oikeaan valoon, oli lupa julistaa kirkastusvuoren tapahtumistakin. Ja Pietari on varmasti saarnoissaan palannut vuorelle uudelleen ja uudelleen, sillä hän sai nähdä Herransa siinä kirkkaudessa, jossa Jeesus taivasta ja maata hallitseekin, juuri nytkin.

Ja kun tekstiä pyörittelee ja miettii noita Pietarin kokemuksia, niin uskovat ja käännynnäiset ovat Pietariakin varmasti lähestyneet kysymyksillä. Ja keräsin tätä saarnaa varten kolme kysymystä, jotka ovat olleet ehkä yleisimpiä ja yksinkertaisimpia, mihin Pietarikin on seurakunnissa saattanut törmätä. Olkoon tämä siis sellainen ”UKK -saarna”, ei Urho Kaleva Kekkonen -saarna — vaan Usein Kysytyt Kysymykset -saarna. Tällainen UKK-osio löytyy aika usein kaikilta nettisivuilta, josta helposti saa tietoonsa asioita, eikä tarvitse raskauttaa asiakaspalvelua, jos kysymyksiin on jo vastattu. Myös muuten Lähetyshiippakunnan sivuilla on tällainen osio, kun sen saarnaa valmistellessa tarkastin.

Mitä ovat sitten ne kysymykset? Nämä: 1) Mitä kirkastusvuorella oikein tapahtui? Miltä siellä näytti? Mitä siitä voidaan sanoa? 2) Miksi Jeesuksen piti kirkastua? Mikä siinä oli niin tärkeää? Ja 3) Miksi Isä sanoi, niinkuin hän sanoi?

II MITÄ KIRKASTUSVUORELLA OIKEIN TAPAHTUI?

Eli, mitä kirkastusvuorella oikein tapahtui? Vaiheittain voidaan kuvata seuraavanlaisesti. Jeesus menee kolmen opetuslapsensa kanssa vuorelle rukoilemaan, todennäköisesti jossakin päin Galileaa. Jeesuksen rukoillessa hänen muotonsa muuttuu, hän kirkastuu. Mooses ja Elia ilmestyvät kirkkaudesta paikan päälle. He keskustelevat keskenään Jeesuksen poismenosta; siis siitä, mitä seuraavana pääsiäisenä tulisi tapahtumaan. Sitten pilvi peittää joukkion ja pilvestä kuuluu Taivaan Isän ääni: *”Tämä on minun rakas Poikani; kuulkaa häntä”*. Ja sitten pilvi katoaa, Mooses ja Elia katoavat paikalta ja paikalla on Jeesus yksin.

¹ 2. Piet. 1:16-18

Kun kolme evankeliumia, joissa tätä tapahtumaa käsitellään, laitetaan vierekkäin ja niitä aletaan tarkastella, voidaan päätyä kahteen eri lopputulemaan. Joko ne ovat jollakin tavalla ristiriidassa keskenään. Tai sitten vuorella tapahtui jotakin, mitä kirjallisesti ja sanoilla on vaikea kuvailla.

Itse päädyn vaihtoehtoista jälkimmäiseen. Ja minun on vaikea kuvailla sitä tähän saarnaankaan. Mutta tilanne oli siis se, että Pietari, Jaakob ja Johannes olivat Jumalan pyhyiden ja kirkkauden kanssa läsnä. Käytännössä he olivat siis taivaassa. Miten taivasta voi kuvailla? Tämähän on sellainen kysymys, mikä kristityn mieleen välillä nousee, riippumatta iästä; että onkohan taivaassa sitä ja tätä, ja onkohan siellä sitten tällaista ja tuommoista. Nuo kolme opetuslasta olivat tässä kohdin taivaassa, ja heidän sanansa jäivät niin vajaiksi. Jeesuksen kirkkautta kuvatessaan Markus Pietarin todistamana osaa sanoa näin: *”Hänen vaatteensa tulivat hohtaviksi, niin ylen valkoisiksi, ettei kukaan vaateenvalkaisija maan päällä taida semmoiseksi valkaista.”* Kontekstiin nähden tämä on jopa huvittavan kuuloinen vertauskuva. ”Kerro nyt Pietari, miltä Jeesus näytti siellä kirkastusvuorella!” Nooo.. ”Vaatteet tulivat niin valkoisiksi, ettei kukaan osaa valkaista niitä niin hyvin.”

Mutta mitä voi ihminen sanoakaan? Me elämme suurimman osan elämästämme vaivattuina ja kiusattuina. Olemme maadoitettuna maailmaan. Pietarin viesti Jeesusta kuvaillessaan on tämä: ”Ei se kirkkaus ainakaan maailmasta ollut peräisin, tai se ei ollut jotakin luotua.” Ja jos nyt joku meistä temmattaisiin hetkeksi taivaan kirkkauteen, niin että sitä Pietarin tavoin katselisimme paljain silmin, niin meilläkin taitaisi kuvailu jäädä tuolle samalle tasolle. Se oli jotakin, mikä ei ole tästä maailmasta. Edes taitavin kirjailija tai laulunsanoittaja ei osaisi taivasta kuvailla sellaisilla sanoilla, mikä tekisi oikeutusta Taivaalle. Mutta yrittäminen ei ole kiellettyä, eikä Taivaaseen kaipaaminen tai sen miettiminen.

Eikä jäädä kiinni pelkästään sanoihin. Veljet, siis opetuslapset, ehtivät tuon kirkastuksen aikana tuntea monenlaista. Sekin tekee kokemuksesta ainutlaatuisen. Oli ihanaa, jopa täydellistä olla, niin että siihen olisi voinut jäädä asumaan. Mutta sitten samaan aikaan oli myös puhdasta kauhua, jota opetuslapset eivät pystyneet kohtaamaan. Vuorella me näemme Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen samanaikaisesti syntyisinä ja vanhurskaina.

Vanhurskas nauttii olostaan ja elämästään kirkastetun Kristuksen seurassa taivaassa. Syntinen taas kauhistuu Jumalan pyhyyttä ja tuntee kuolevansa. Uskon, että Jumalan ihme piti opetuslapsikolmikön hengissä loistavan pilven sisällä. Kristitty kirjailija C.S.Lewis on eräässä scifi-trilogiassaan, kirjassa nimeltä Matka Venukseen, kuvaillut tällaista taivaanomaista tai paratiisinomaista ympäristöä, missä päähenkilöllä on jotenkin ylellisin hyvä olla ja kaikki tuntuu hyvältä, kaikki toimii. Jotakin sellaista kirkastusvuorella on saatettu kokea. Jotakin sellaista, mitä varten ihminen on luotukin, olemaan katkeamattomassa yhteydessä, Jumalan rakkaudessa, koko ajan.

III MIKSI JEESUKSEN PITI KIRKASTUA?

Jätetään kirkastusvuoren ihmetteleminen nyt taaksepäin. Sitä voisi jatkaa ja jatkaa, niinkuin taivaankin kuvailua ja sen ihmettelyä. Ehkä parempi, että se on meiltä vielä peitossa, koska emme varmaan sitä osaisi oikein edes käsitellä.

Mutta miksi Jeesuksen sitten piti kirkastua? Tämmöiseenkin kysymykseen apostoli Pietari on saattanut törmätä seurakuntia kiertäessään. Mitä merkitystä tapahtumalla oli?

No yksinkertaisin vastaus tähän on se, että se oli Jumalan tahto. Se oli osa suurempaa suunnitelmaa, joka tähtäsi syntisen ihmisen pelastamiseen. Eräässä kommentaarissa sitä kuvailtiin niin, että jos Jeesuksen julkisen toiminnan alun, eli kasteen — ja julkisen toiminnan lopun, eli ristin välille muodostuu silta, niin tämä kirkastusvuoren tapahtuma on se tukipilari keskellä sitä siltaa. Yhdistää näitä tapahtumia sekin, että jokaisella kerralla joku tunnustaa Jeesuksen Jumalan Pojaksi. Kahdella ensimmäisellä kerralla Isä itse, ja Jeesuksen ristillä sadanpäämies.

Lopulta emme miksi-kysymykseen saa koskaan täysin omaa mieltämme miellyttävää vastausta. Mutta jos kysytäänkin, kenen vuoksi Jeesuksen piti kirkastua! Tämä onkin mielenkiintoista. Jeesus kirkastettiin ensinnäkin itsensä vuoksi, Jumalan itsensä vuoksi, koska se siis oli osa pelastussuunnitelmaa. Jeesus kirkastettiin Mooseksen ja Eliaan vuoksi. He olivat paikalla edustamassa lakia ja profeettoja. He saivat ikäänkuin sinetin työllensä. Milloinkaan ei ollut turhaa edeltäkäs julistaa tästä Jeesuksesta. Nyt he saivat ihailla Kristuksen kirkkautta. Ja sitten Jeesus kirkastui vielä opetuslastenkin vuoksi. He toimivat

tämän tapahtuman todistajina. He olivat kuutta päivää aikaisemmin tunnustaneet ääneen, että Jeesus on Elävän Jumalan Poika. Ja siinä he nyt paljain silmin näkivät, mitä olivat todistaneet. Ja maailman keskellä kolmen todistajan sana oli luotettava ja vakaa. Heihin saattoi luottaa. He saivat ihailla Jumalan Poikaa kaikessa kirkkaudessaan.

Ja juuri opetuslapset olivat tässä avainasemassa. Jeesuksen piti kirkastua, jotta he näkivät ja tunsivat, mistä Jeesus oli luopunut heidän tähtensä. Jeesus ei perusta kirkkauden valtakuntaa tuolle kirkastusvuorelle. Ei, vaikka Pietari oli valmis rakentamaan vaikka majojakin, jotta vuorelle voitaisiin jäädä pidemmäksikin aikaa. Jeesus oli valmis luopumaan kaikesta tuosta, jotta synnit saataisiin sovitettua. Jeesus oli kuutta päivää aikaisemmin kertonut, miten hänen tulisi Jerusalemissa käymään. Sitten Jeesus keskustelee tästä myös Mooseksen ja Elia kanssa, poismenostaan, mikä on kreikaksi 'eksodos'. Jeesuksen eksodus olisi samanlainen, kuin mitä Mooses oli itse aikanaan katsellut ja mistä Elia oli julistanut. Mutta vielä suuremmassa mittakaavassa. Kansan synnit sovitetaan ja se johdatetaan kohti luvattua maata, eli taivasta. Ja Jeesuksesta tulee se Jumalan kirkkauden ja läsnäolon pilvi, eli merkki siitä, että Jumala on kansansa kanssa, kun se kulkee kohti taivasta. Jeesus on meidän kanssamme.

IV MIKSI ISÄ SANOI NIIN, KUTEN SANOI?

Ja niin me tulemme tähän viimeiseen kysymykseen. Miksi Isä sanoi, mitä hän sanoi? *"Tämä on minun rakas Poikani; kuulkaa häntä"*. Isä sanoi näin, koska vain yksin Jeesus pystyi tuollaisen eksoduksen syntien sovittamiseksi suorittamaan. Hänet oli lähetetty se tekemään. Hän luopui kaikesta ja suostui kärsimykseen, ja kuolemaan meidän edestämme. Isä ikäänkuin vastaa siihen kysymykseen, jonka Jeesus vain muutamaa päivää aiemmin esitti opetuslapsilleen. *"Kenenkä te sanotte minun olevan?"*²

Isä sanoi tämän, koska se myös täytti Kirjoitukset. Oli luvattu Mooseksen kaltainen profeetta. Se sai täyttymyksensä Jeesuksessa. Oli luvattu Jumalan valittu, ja sekin täyttyi Jeesuksessa. Voitaisiin kysyä, mitä muutakaan Taivaan Isä olisi voinut sanoa? Vanha ja uusi liitto olivat vuorella todistamassa ja kuulemassa Isän sanoja. Kaikki pyhät katsovat Jeesukseen. Ei olisi yhtäkään pyhää, ellei se tulisi meihin Jeesuksen kautta. Siinäin

² Mark. 8:29

vuorella Mooseksen kasvot säteilivät, koska niihin tuli Jumalan kirkkautta ulkoakäsin. Kirkastusvuorella Jeesus loisti ja säteili, mutta se ei tullut ulkopuolelta, vaan se tuli Jeesuksesta itsestään. Kaikki uuden ja vanhan liiton pyhät saavat katsella häntä, joka heidät pyhittää ja pelastaa.

Ja kuin symbolisesti, yhtäkkiä opetuslapset näkevät vuorella vain Jeesuksen yksin. Isä sanoi: ”Kuulkaa häntä”. Tälle opetuslapsikolmikolle tässä vaiheessa tuli selväksi, että kun Kristuksen kirkkoa aletaan rakentaa, kun sen aika tulee, kun Jumalan valtakunta lonkeroituu ympäri maita ja mantoja, se tapahtuu vain Jeesuksen varassa. He eivät voineet alkaa idolisoimaan vanhan liiton sankareita, vaikka olivatkin sankareita. He eivät voineet nostattaa itseään jalustalle, ikäänkuin Jumalan tavoittelemiseksi tarvittaisiin pyhimyksiä Jeesuksen sijasta. Ei, vaan nyt heidän silmiensä edessä tuolla vuorella seisoi Jeesus yksin.

Ei tarvittaisi kolmea majaa, yksi riittäisi. Se maja, missä Jeesuksesta julistetaan. Missä Jeesuksen osoitetaan syntien anteeksiantamiseksi. Missä Jeesus hoitaa sanallaan ja missä Jeesus saisi kirkastettuna olla läsnä. Tällöinen maja on Kristuksen kirkko, ja mekin olemme nyt siinä majassa, Jeesuksessa Kristuksessa. Hän hoitaa meitä sanallaan ja tänäänkin seurakunta ottaa vastaan Kristuksen kirkastetun ruumiin leivässä ja viinissä, Herran pyhällä ehtoollisella. Hän tulee edelleenkin meidän luoksemme, eikä jää vain naatiskelemaan taivaan ihanuuksista meidät unohtaen. Ei, vaan Jeesus palvelee meitä jatkuvasti. Amen.

Mika Tervakangas

Oulussa

22.7.2023

DISPOSITIO

- I JOHDANTO**
- II MITÄ KIRKASTUSVUORELLA OIKEIN TAPAHTUI?**
- III MIKSI JEESUKSEN PITI KIRKASTUA?**
- IV MIKSI ISÄ SANOI NIIN, KUTEN SANOI?**